



بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۰۰۹/۱۰/۰۲

(شماره ۲۸)

۱۲ مهر ماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۷

۲- یورو

۱۰

۳- ین

۱۴

۴- لیره انگلیس

۱۷

۵- طلا

۱۹

۶- نفت

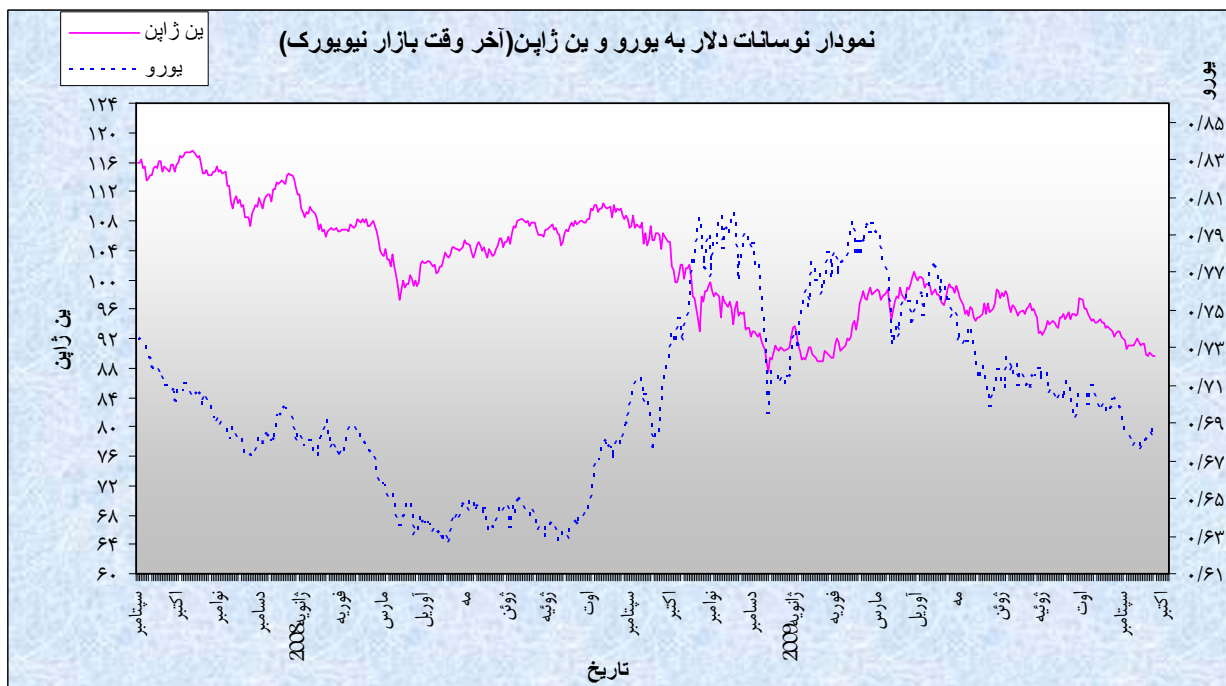
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای دلار کانادا و ین ژاپن، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر ین ژاپن ۱/۴۴ درصد کاهش و در برابر یورو و لیره انگلیس به ترتیب ۰/۸۱ درصد و ۱/۴۷ درصد، افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۱۴-۸۹/۶۶ ین، هر یورو در محدوده ۱/۴۶۳۹-۱/۴۵۳۷ دلار و هر لیره انگلیس در محدوده ۱/۵۹۵۷-۱/۵۸۹۴ دلار، درنوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر ارقام اقتصادی منتشره و برخی از عوامل دیگر قرار داشت. در روز یکشنبه مطابق با ۲۷ سپتامبر رئیس بانک مرکزی اروپا گفت که تعهد سیاستگذاران آمریکایی به



قوی نگه داشتن دلار، برای حفظ ثبات اقتصاد جهانی ضروری است. این اظهارات سبب شد تا در روز دوشنبه علی‌رغم ترقی شاخصهای قیمت سهام آمریکا دلار در برابر یورو تقویت گردد. در روز دوشنبه خرید برخی از شرکتهای آمریکایی توسط شرکتهای دیگر، موجب تقویت شاخصهای قیمت سهام آمریکا شده بود. این نوع خریدها و ادغام شرکتهای به مفهوم خوش بینی شرکتهای نسبت به دورنمای اقتصادی است. در روز اوایل دوشنبه، اظهارات وزیر دارایی ژاپن مبنی بر اینکه نوسانات اخیر دلار در برابر ین غیرعادی نیست، موجب ضعف دلار در برابر ین شد. بطوریکه در مقطعی از این روز هر دلار به سطح ۸۸/۲۲ ین، یعنی به پایین ترین سطح خود از ماه ژانویه به بعد رسید. در مقطعی از ماه ژانویه سالجاری هر دلار به سطح ۸۷/۱۰ ین، یعنی به پایین ترین سطح سالجاری میلادی، کاهش یافته بود. اما بعداً در همان روز وزیر دارایی ژاپن گفت که اظهارات وی مجوزی برای ادامه ترقی ین نبوده و سطح فعلی ین برای بسیاری از شرکتهای قابل تحمل نیست. این اظهارات سبب شد تا دوباره دلار در برابر ین ترقی نماید و تا به سطح هر دلار ۸۹/۶۷ ین در اواخر روز برسد. در روز سه شنبه وزیر دارایی ژاپن بار دیگر مخالفت خود را با ترقی شدید ین اعلام کرد. این امر موجب ادامه تقویت دلار در برابر ین در روز سه شنبه شد. همچنین در روز سه شنبه خبر مربوط به کاهش شاخص اعتماد مصرف کنندگان از ۵۴/۵ در ماه اوت به ۵۳/۱ در ماه سپتامبر و در روز چهارشنبه نیز اخبار مربوط به کاهش شاخص فعالیت اقتصادی غرب میانه آمریکا به سطح ۴۶/۱ انتشار یافت. انتشار این ارقام سبب کاهش شاخصهای قیمت سهام آمریکا در روزهای سه شنبه و چهارشنبه گردید و موقعیت دلار بعنوان مأمن سرمایه گذاری را تقویت نمود. موارد مذکور موجب تقویت دلار در برابر یورو در روزهای سه شنبه و چهارشنبه شد. در روز سه شنبه انتشار خبر مربوط به افزایش غیرمنتظره خرده فروشی ماه سپتامبر انگلیس و تضعیف احتمال کاهش نرخ بهره پرداختی بر سپرده های بانکهای تجاری در نزد بانک مرکزی این کشور، سبب ضعف دلار در برابر لیره در روزهای سه شنبه و چهارشنبه شد. در روز پنجشنبه یکی از مقامات عالی‌رتبه منطقه یورو گفت که وزرای دارایی این منطقه در اجلاس پایان هفته جاری گروه ۷ مسئله ترقی اخیر یورو در برابر دلار را مورد بحث قرار خواهند داد. این اظهارات در حالی صورت گرفت که در ماههای اخیر به دلیل احتمال تضعیف موقعیت دلار به عنوان ارز ذخیره بین المللی، این ارز در برابر یورو و برخی از ارزهای دیگر سیر نزولی را می پیمود. در روز سه شنبه اظهارات

معاون رئیس بانک مرکزی روسیه نیز به احتمال تضعیف موقعیت دلار به عنوان ارز ذخیره بین المللی دامن زد. او گفت که این قصد ندارد مبلغ سرمایه گذاری شده در اوراق دولتی آمریکا را کاهش دهد ولی قصد دارد دلار کانادا و دلار استرالیا را در سبد ذخایر روسیه سرمایه گذاری خود در اوراق قرضه دولتی آمریکا را ثابت نگه می دارد ولی مبلغ افزایش یاته در خایر ارزی را در اوراق قرضه دولتی مذکور سرمایه گذاری نکند. علاوه برآن در روز پنجشنبه انتشار خبر مربوط به افزایش متقاضیان جدید استفاده از بیمه بیکاری آمریکا در هفته منتهی به ۲۶ سپتامبر آمریکا، موقعیت دلار بعنوان مأمن سرمایه گذاری را تقویت کرد. موارد مذکور موجب تقویت دلار در برابر یورو و لیره انگلیس در روز پنجشنبه شد. اما در اینروز دلار در برابر ین نوسانات اندکی داشت. در روز جمعه انتشار ارقام ضعیف اشتغال ماه سپتامبر آمریکا موجب کاهش ارزش دلار در برابر یورو گردید. چون انتشار این ارقام، احتمال افزایش نرخهای بهره کلیدی آمریکا در طی ماههای آینده را تضعیف نمود.

ب - بازار پولی داخلی

هم اکنون بسیاری از شواهد حکایت از روند روبه بهبود اقتصاد دارد. اما این امر عمدتاً به دلیل اجرای برنامه های دولت برای تشویق به خرید مسکن و برخی از برنامه های مالی انبساطی بوده است. دوران اجرای این برنامه ها به زودی به پایان می رسد. این درحالی است که نرخ بیکاری آمریکا در ماه سپتامبر به ۹/۸ درصد، یعنی به بالاترین سطح خود از ماه ژوئن سال ۱۹۸۳ میلادی به بعد، قرار دارد. نرخ بهره برداری از ظرفیت تولیدی صنایع و معادن نیز در سطح بسیار پایینی قرار دارد. درچنین شرایطی امکان بازگشت رکود مجدد به اقتصاد آمریکا قرار دارد. در چنین بانک مرکزی برای رهاکردن سیاست پولی فوق العاده انبساطی بااحتیاط کامل عمل خواهد کرد. درهمین راستا به احتمال بسیار زیاد نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال تا اواسط سال آینده میلادی، در محدوده ۰-۰/۲۵ درصد باقی خواهد ماند. اما این بانک سعی خواهد کرد تزریق نقدینگی به بازار را که موجب رشد ترازنامه این بانک از ۱/۰ تریلیون دلار در قبل از بروز بحران در ۱۰ اوت ۲۰۰۷ میلادی به حدود ۲/۳ تریلیون دلار درحال حاضر رسیده را بتدریج کاهش دهد. بانک مرکزی با اجرای برنامه ای خرید حدود ۳۰۰ میلیارد دلار اوراق قرضه درازمدت دولتی و خرید ۱/۴۵ تریلیون دلار اوراق قرضه با پشتوانه وامهای

رهنی و برخی از برنامه های دیگر، موجب افزایش شدید ترانزنامه ای بانک مرکزی شد. بانک مرکزی در آخرین اجلاس خود تصمیم گرفت که برنامه تزریق ۱/۴۵ تریلیون دلار به بازار را بتدریج تا پایان ماه مارس ادامه دهد. درحالیکه قبلاً قرار بود که این برنامه در پایان سال جاری به کار خود پایان دهد. همچنین قرار شد که برنامه خرید اوراق قرضه درازمدت دولتی تا پایان ماه اکتبر ادامه یابد. اما این بانک بنابه گفته برخی از مقامات آن، با بروز اولین نشانه هایی از پایان یافتن قطعی دوران رکود، با سرعتی بیش از انتظار اقدام به کاهش ترانزنامه خود خواهد کرد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۱۱ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۸ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۵ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۲ اکتبر
دلار آمریکا	۰/۳۲	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۲۹
یورو	۰/۷۸	۰/۷۱	۰/۷۱	۰/۷۰
ین ژاپن	۰/۳۸	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۵
لیره انگلیس	۰/۶۸	۵۸/۰۰	۰/۵۶	۰/۵۴

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته ، تولید ناخالص داخلی به نرخ سالانه پس از کاهش ۶/۴ درصدی در سه ماهه اول سال جاری، در سه ماهه دوم سال جاری ۱/۰ درصد کاهش یافت. قبلاً در ارقام مقدماتی کاهش تولید ناخالص داخلی سه ماهه دوم ۱/۰ درصد اعلام شده بود. قبلاً انتظار می رفت که تولید ناخالص داخلی در سه ماهه دوم ۱/۲ درصد کاهش یابد. کاهش تولید ناخالص داخلی تا حدودی به دلیل کاهش موجودی انبار بوده است. پس از کاهش های شدید موجودی انبار بخش تجاری در نیمه اول سال جاری، به احتمال زیاد آنان در آینده نزدیک، برداشت از موجودی انبار را متوقف خواهند کرد. این امر میتواند به تقویت فعالیت اقتصادی در ماههای آینده منجر شود. همچنین هزینه های صرف شده برای کالاهای مصرفی پس از ۰/۳ درصد رشد ماهانه در ماه ژوئیه،

در ماه اوت بطور ماهانه ۱/۳ درصد رشد داشت که بسیار بالاتر از رشد مورد انتظار (۱/۱ درصد) بوده است. رشد هزینه های مصرفی در ماه اوت ، شدیدترین رشد در نوع خود از اکتبر سال ۲۰۰۱ میلادی به بعد، بوده است. هزینه های مصرفی حدود دوسوم تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهند. به همین دلیل رشد شدید هزینه های مصرفی می تواند نقش قابل توجهی در افزایش فعالیتهای اقتصادی داشته باشد. سفارشات جدید کالاهای کارخانه ای پس از ۱/۴ درصد رشد ماهانه در ماه ژوئیه، در ماه اوت بطور ماهانه ۰/۸ درصد و بطور سالانه ۲۲/۵ درصد کاهش داشته است. در طی پنج ماه گذشته، ماه اوت ، اولین ماهی بود که سفارشات صنعتی کاهش نشان میدهد. سفارشات انباشته شده کارخانه ای نیز پس از ۵/۴ درصد رشد ماهانه در ماه ژوئیه، در ماه اوت ۳/۰ درصد کاهش یافت. کاهش سفارشات جدید و کاهش سفارشات انباشته شده، در صورت تداوم می توانند به کاهش تولیدات کارخانه ای منجر شوند. اما شاخص فعالیت کارخانه ای از ۵۲/۹ درصد در ماه اوت به ۵۲/۶ درصد در ماه سپتامبر کاهش یافت. قرار گرفتن این شاخص در سطحی بالاتر از ۵۰/۰ درصد به مفهوم افزایش فعالیت بخش کارخانه ای می باشد. قولنامه های فروش مسکن پس از ۳/۲ درصد رشد ماهانه در ماه ژوئیه، در ماه اوت نیز ۶/۴ درصد رشد داشته اند. شاخص قیمت مسکن آمریکا نیز در ماه ژوئیه ۱/۶ درصد رشد داشت که بیشتر از رشد مورد انتظار (۰/۵ درصد) بوده است. ماه ژوئیه سومین ماه متوالی است که قیمت مسکن افزایش نشان میدهند. این امر نیز می تواند نشانه ای دیگر از بازگشت ثبات به بازار مسکن، بعد از سه سال کاهش شدید فعالیت، باشد. بالابودن خانه های مصادره ای و قرار گرفتن آنان در معرض فروش، به صورت مانعی در راه افزایش قیمت مسکن درآمده بود. اما اخیراً شواهدی از کاهش خانه های در معرض فروش مشاهده شد. برنامه بخشودگی مالیاتی ۸۰۰۰ دلاری برای کسانی که برای اولین بار صاحب خانه می شوند، به افزایش قیمت مسکن کمک کرده است. اما این برنامه در ۳۰ نوامبر به پایان می رسد. تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی پس از ۲۰۱ هزار نفر کاهش در ماه اوت، در ماه سپتامبر نیز ۲۶۳ هزار نفر کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت که در ماه سپتامبر تعداد بیکاران فقط ۱۸۰/۰ هزار نفر کاهش یابد. ماه سپتامبر بیست و یکمین ماه

متوالی است که تعداد شاغلین کاهش نشان میدهد. در طی این ۲۱ ماه مجموعاً از تعداد شاغلین کاسته شده است. از زمان شروع رکود اقتصادی در سپتامبر ۲۰۰۰ میلادی تاکنون، مجموعاً ۷/۶ میلیون نفر بر تعداد بیکاران افزوده شود و تعداد بیکاران به ۱۵/۱ میلیون نفر رسیده است.

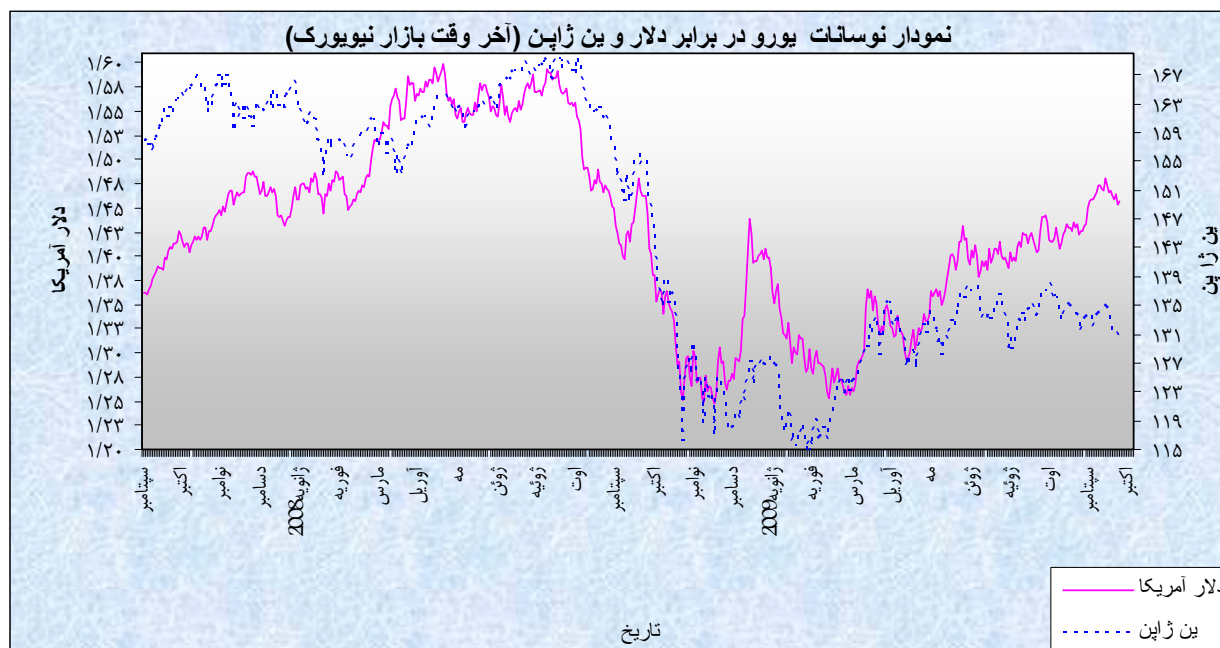
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا													
ماه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت
نرخ بیکاری (به درصد)	۶/۱	۶/۱	۶/۵	۶/۸	۷/۲	۷/۶	۸/۱	۸/۵	۸/۹	۹/۴	۹/۵	۹/۴	
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۵۹/۰۸	-۵۶/۵۰	-۵۷/۱۹	-۴۱/۶	-۳۹/۹	-۳۶/۲	-۲۶/۱	-۲۸/۵	-۲۹/۲	-۲۵/۹۷	-۲۷/۴۹	-۳۲	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۱	-۴/۰	۱/۴	-۱/۳	-۲/۴	-۲/۰	-۱/۵	-۱/۷	-۰/۵		-۰/۴۰	۱	۰/۸
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۵/۴	۴/۹	۳/۷	۱/۱	۰/۱	۰/۰	۰/۲	-۰/۴	-۰/۷	-۱/۳	-۱/۳	-۲/۱	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماه سوم ۲۰۰۹			
	-۶/۳			-۶/۴			-۱/۰						

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته ، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای لیره انگلیس تضعیف شد . متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۰/۸۱ درصد کاهش یافت. به نرخ های پایان وقت بازار نیویورک ، در هفته قبل هر یورو در محدوده ۱/۴۶۳۹-۱/۴۵۳۷ دلار معامله گردید .

در روز دوشنبه کاهش قیمت فلزات پایه موجب افت ۰/۲ درصدی شاخص سهام اروپایی شد. بسیاری از تحلیل گران بر این باور بودند که رشد اخیر بازارهای سهام پایدار نیست چرا که هنوز نسبت به چشم انداز بهبود اقتصاد جهانی عدم اطمینان وجود دارد. افت بازارهای سهام منعکس کننده ریسک گریزی حاکم بر بازار بود و موجب گریز سرمایه ها از ارزهای پربازده نظیر یورو گردید. بنابراین خبر پیروزی حزب حاکم آلمان و باقی ماندن خانم آنجلا مرکل در پست صدراعظمی این



کشور نیز نتوانست تأثیر مثبت چندانی برای پول واحد اروپایی به ارمغان داشته باشد. در همین روز وزیر دارایی ژاپن گفت که روند اخیر نرخ برابری دلار/ین غیرطبیعی نیست. برخی، سخنان وی را به معنی حمایت از ین قوی تعبیر نمودند. در روز سه شنبه وی طی اظهاراتی سعی نمود که سخنان روز قبل خود را اصلاح نماید و تأکید نمود که در صورت غیرعادی بودن روند بازار مسأله مداخله توسط دولت منتفی نخواهد بود. اما به نظر می رسد که بر خلاف بسیاری از کشورها، سیاستگذاران اقتصادی در ژاپن از تقویت پول ملی حمایت می نمایند. همچنین سخنان روز قبل آقای تریشه رئیس کل بانک مرکزی اروپا انعکاس یافت که گفته بود از دلار قوی در بازارهای ارزی حمایت می کند. سخنان مشابهی نیز توسط Ewald Nowotny دیگر عضو شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی اروپا اظهار شده بود. این عوامل، گزارش مربوط به بهبود شاخص اعتماد مصرف کننده در منطقه یورو را تحت الشعاع قرار داد. بنابر این گزارش، شاخص مذکور از ۸۰/۸ در ماه اوت به ۸۲/۸ در ماه سپتامبر افزایش یافت که حتی از رقم پیش بینی شده توسط کارشناسان (۸۲/۲) نیز بهتر بود. با توجه به کلیه موارد ذکر شده ارزش یورو در برابر دلار و ین ژاپن در دو روز اول هفته کاهش یافت. در روز چهارشنبه و پس از برگزاری مزایده وام های یکساله توسط بانک مرکزی اروپا اعلام شد که تعداد درخواست های دریافت وام کمتر از انتظار بوده است. این بدان معنی است که شرایط مالی و اعتباری در منطقه یورو در حال بهبود بوده و نیاز کمتری به تزریق نقدینگی توسط بانک مرکزی وجود دارد. به همین سبب ارزش یورو در برابر دلار ترقی یافت. در روز پنج شنبه پیشاپیش انتشار برخی ارقام اقتصادی مهم در آمریکا، جو ریسک گریزی بر بازار ارز لندن حاکم بود و طبعاً تمایل به خریدهای دلاری افزایش نشان داد. در همین روز کمیسیونر امور اقتصادی و پولی اتحادیه اروپا گفت: پیش از برگزاری نشست گروه هفت در روز شنبه ۳ اکتبر، وزرای مالی منطقه یورو در مورد موضوع تقویت اخیر پول واحد این منطقه به بحث خواهند نشست. این سخنان در حالی بیان می شود که مقامات اقتصادی گروه بیست در بیانیه ای که هفته گذشته منتشر کرده بودند نسبت به تقویت پول ملی خود در برابر دلار ابراز نارضایتی کرده بودند. ارزش دلار در برابر

سبدي از ارزهاي عمده طي شش ماه گذشته نزديك به ۱۰ درصد کاهش يافته است. مقامات اقتصادي كشورها متفقاَ تمايلي به تقويت بيشتري ارزهاي خود ندارد. در نتيجه يورو در برابر دلار تضعيف شد. در روز جمعه خبري در بازار به نقل از يك مقام پولي معتبر شايع شد مبني بر اينكه سياستگذاران پولي اروپا در حال بحث و بررسي امكان از سرگيري سياستهاي انقباضي مي باشند. اين موضوع سبب ترقي يورو در برابر دلار شد.

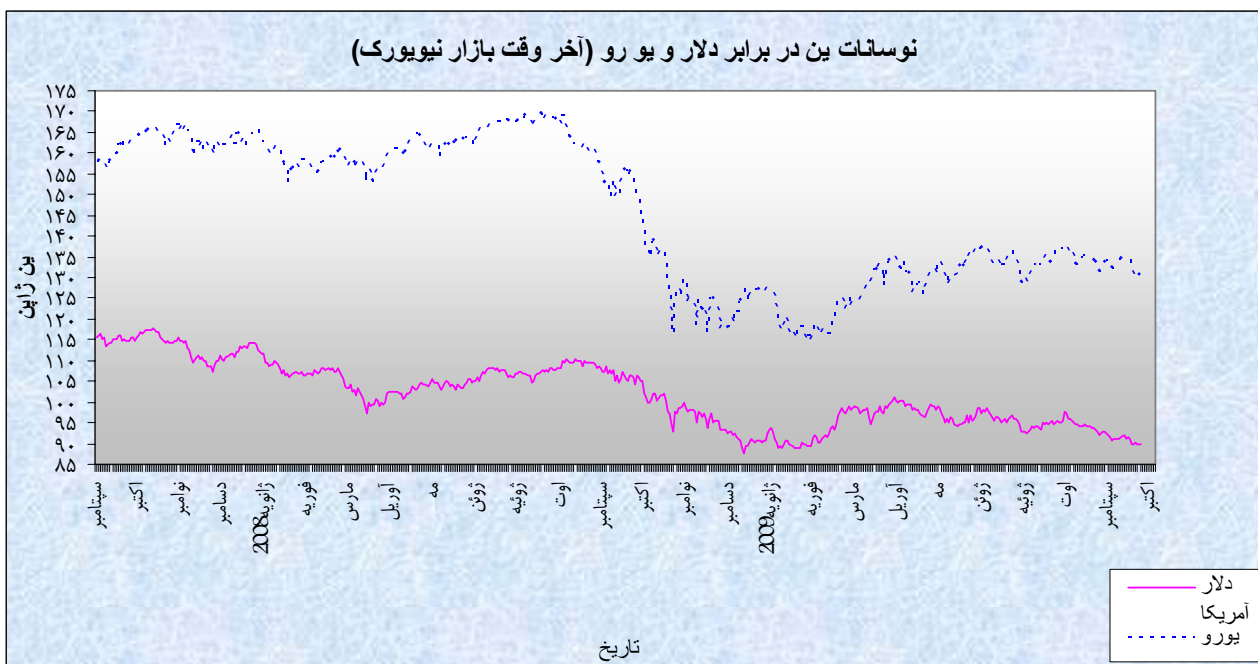
عمده ترين شاخصهاي اقتصادي منطقه يورو												ماه	شاخصهاي اقتصادي
ژوئيه	ژوئن	مه	آوريل	مارس	فوريه	ژانويه	دسامبر	نوامبر	اكتبر	سپتامبر	اوت		
۹/۵	۹/۴	۹/۵	۹/۳	۹/۰	۸/۷	۸/۳	۸/۱	۷/۹	۷/۷	۷/۶	۷/۵	نرخ بيكاري (به درصد)	
۱۷/۷۵	۷/۵۷	۲/۳۲		۰/۵۲	-۱/۳	-۱۵/۲۱	-۰/۹۵	-۷/۳۸	۰/۶۷	-۶/۶۰	-۱۴/۱۰	موازنه تجاري (به ميليارد دلار)	
-۰/۳	-۰/۲	۰/۷	-۱/۵	-۱/۴	-۲/۶	-۲/۴	-۲/۹	-۲/۷	-۱/۷	-۱/۸	۰/۸	درصد تغييرات ماهانه توليدات صنعتي	
-۰/۷	-۰/۱	۰/۰	۰/۶	۰/۶	۱/۲	۱/۱	۱/۶	۲/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۸	تغيير سالانه در شاخص قيمت مصرف كننده (به درصد)	
سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			رشد سالانه توليد ناخالص داخلي (به درصد)	
-۴/۶			-۴/۹			-۱/۷			۰/۵				

۳- ژاپن

الف - نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۴۴۵ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۱۴-۸۹/۶۶ ین معامله گردید.

بازارهای ارز هفته گذشته را به آرامی شروع کردند و در این میان، تنها ین ژاپن (JPY) بود که با صعود شدید، نوسانات قابل توجهی را در برابر ارزهای همتای خود بوجود آورد. در این خصوص، سه عامل برای حرکت صعودی ین ذکر می شود: اول، کاهش جریان ریسک پذیری که عمدتاً به دلیل انتشار آمارهای ضعیف اقتصادی در ایالات متحده بود، دوم، بازگشت مجدد سرمایه‌ها به کشور از صادرات و سوم، اظهار نظر آقای فوجی، وزیر دارایی که اشاره نمود دولت نمی بایست در وضعیت بازار ارز مداخله کند. آقای فوجی، وزیر دارایی جدید ژاپن، علاوه بر اظهار نظر در خصوص عدم مداخله دولت در نوسانات بازار به این نکته نیز اشاره نمود که به اعتقاد وی، وضعیت فعلی زوج ارزی



دلار ین "غیر طبیعی نیست". این موضع گیریها، موجب استمرار حرکت نزولی دلار در برابر ین ژاپن گردید و از آنجاییکه به احتمال زیاد بانک فدرال تا پیش از تابستان سال آینده افزایشی در میزان نرخ بهره اعمال نکند، زوج دلار ین تا پایان سال تحت فشارهای نزولی قرار خواهند گرفت زیرا رشد پولی ژاپن کماکان پایین تر از آمریکا باقی خواهد ماند و به نظر می رسد دولت جدید ژاپن نیز قصد مداخله در نوسانات بازار را ندارد. دوشنبه، روز آرامی برای بازارهای ارز بود. روز سه شنبه میزان تولیدات صنعتی ژاپن تقریباً همانند پیش بینی ها اعلام شد و برای دوره ماهانه و سالانه به ترتیب ۱/۸ درصد و ۸/۷- درصد رسید. میزان شروع ساخت و ساز مسکن کمتر از حد انتظار (۳۱/۷- درصد در دوره سالانه) اعلام شد و به رقم ۳۸/۳- درصد رسید. روز چهارشنبه بازارهای سهام آسیا تضعیف شدند؛ این حرکت نزولی پس از آن شدت گرفت که شاخص تانکان ژاپن مشخص نمود، میزان هزینه های سرمایه ای شرکتها در سال جاری ۱۰/۸٪ کاهش داشته است. در هنگ کنگ و چین در این روز بازارهای مالی تعطیل بودند. روزهای پایانی هفته در بازار ارزی ژاپن روزهای آرامی بود. شاخص Nikkei در روز پنجشنبه علیرغم اعلام بهتر از حد انتظار نرخ بیکاری و هزینه های خانوار در ژاپن با ۲/۵ درصد افت به کار خود پایان داد. افت بازار سهام ژاپن پس از آن صورت گرفت که موسسه مالی سی آی تی CIT Group که یکی از بزرگترین موسسات مالی وام دهنده به شرکتهای کوچک و متوسط در آمریکا است، اعلام کرد، درصدد بازسازی بدهی های خود است اما در عین حال، برای برخورداری از حمایتهای قانونی، اقدام به تکمیل مراحل اعلام ورشکستگی نیز خواهد نمود. انتشار این خبر، موجب سقوط ارزش دارایی های پرریسک گردید.

ب-بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می باشد که نرخ

^۱Policy Board

فراخوان یک شبه بدون وثیقه نام دارد^۱. جلسات سیاست پولی مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولاً یک ماه بعد) تعیین می‌کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ فراخوان یک‌شبه مشخص می‌گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و حتی ابزارهای غیرمتعارف در جلسات MPM تعیین می‌گردند.

ج - اقتصاد داخلی

صادرات مهمترین موتور رشد اقتصادی ژاپن طی ۶ سال گذشته بوده است. ژاپن مواد اولیه و خام را وارد کرده و آنها را به محصولات با فناوری بالا تبدیل می‌نماید. مهمترین اقلام صادراتی ژاپن قطعات و کالاهای الکترونیک، تجهیزات کوبی و نمابر و اتومبیل هستند. مهمترین شرکای تجاری ژاپن به ترتیب آمریکا، چین و اتحادیه اروپا میباشند. شایان ذکر است تراز حساب جاری مجموع خالص تراز بازرگانی (صادرات کالا و خدمات منهای واردات کالا و خدمات)، خالص درآمد عوامل از خارج (مانند بهره و سود سهام) و خالص پرداختهای انتقالی (مانند کمکهای خارجی) می‌باشد. معمولاً تراز تجاری مهمترین بخش حساب جاری محسوب می‌شود. صادرات ژاپن در ماه ژوئیه برای دهمین ماه متوالی با کاهش همراه بود. صادرات در ماه ژوئیه ۳۶/۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافت. با اینکه اقتصاد ژاپن در حال خارج شدن از عمیق‌ترین رکود خود پس از جنگ جهانی دوم می‌باشد اما صنایع این کشور تحت تأثیر کاهش فروش اتومبیل و لوازم الکترونیک قرار دارند. تویوتا بزرگترین خودروساز ژاپن اعلام کرده است تولید سال جاری خود را به میزان ۲۲۰ هزار دستگاه کاهش خواهد داد. نیپون استیل، دویین فولادساز بزرگ جهان نیز در شش ماه نخست سال با ۳۳ درصد زیان مواجه شده است.

^۱ Uncollateralized Overnight call rate

این احتمال نیز وجود دارد که پیشروی ۱/۷ درصدی ین در برابر دلار در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن علت بخشی از کاهش صادرات ژاپن در ماه ژوئیه باشد. تقویت ین سود صادرکنندگان را زمان بازگرداندن ارز حاصل از صادرات به پول محلی کاهش می دهد.

اقتصاد چین در سه ماه دوم ۷/۹ درصد رشد کرد و از پایین ترین سطوح خود طی یک دهه گذشته فاصله گرفت. مشوق مالی دولت این کشور به ارزش ۴ تریلیون یوان (۵۸۵میلیارد دلار) که مخارج مصرفی و سرمایه گذاری در بخش ساخت وساز را هدف قرار داده بود صنعتگران ژاپنی را نیز منتفع ساخته است.

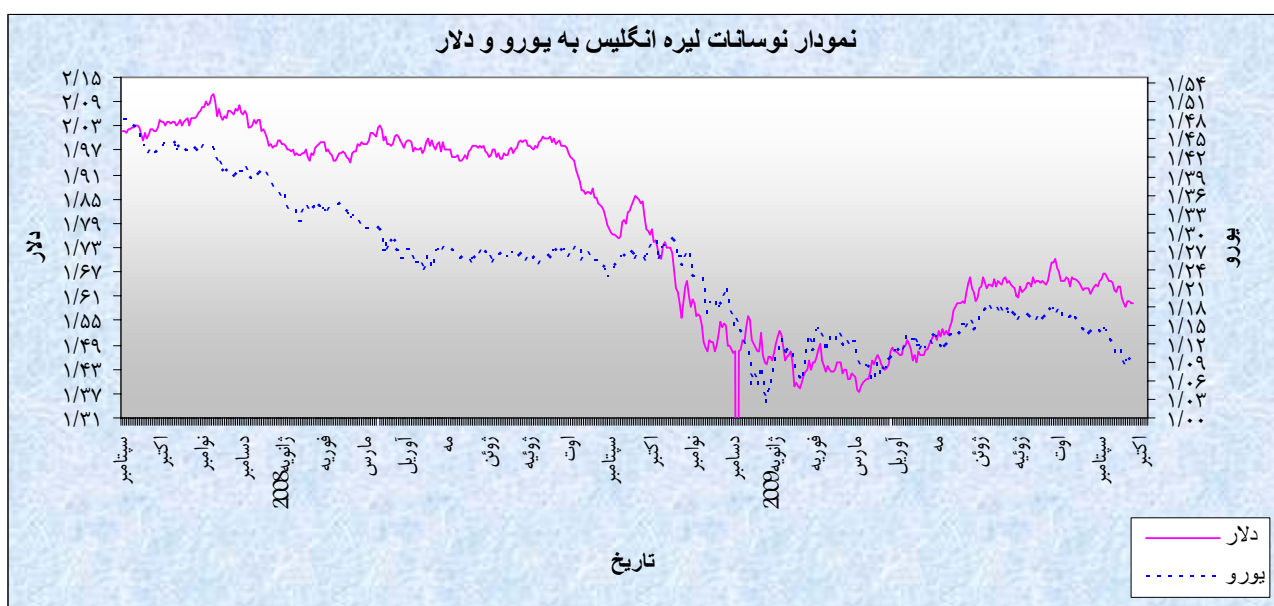
عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن													
سال ۲۰۰۹													
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	شاخصهای اقتصادی
۵/۷۰	۵/۴۰	۵/۲۰	۵/۰۰	۴/۸۰	۴/۴۰	۴/۱۰	۴/۴۰	۳/۹۰	۳/۷۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	نرخ بیکاری (به درصد)
۳/۷۰	۵/۰۰	۳/۰۰	۰/۰۷	۰/۱۱	-۱/۶۰	-۲/۸۰	-۳/۰۵	-۲/۳۱	۰/۷۳	۰/۹۰	-۳/۰۹	۲/۱۷	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	۲/۴۰	-۱/۰۰	-۶/۶	-۷/۵	-۸/۶۰	-۱۰/۰	-۹/۶۰	-۸/۱۰	-۳/۱۰	-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۲/۲۰	-۱/۸۰	-۱/۱۰	-۰/۱	-۰/۳۰	-۰/۱۰	۰/۰	۰/۴۰	۱/۰۰	۱/۷۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۹				سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			۲۰۰۸Q3			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)
-۶/۴				-۸/۷			-۴/۳			-۰/۳			

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره انگلیس

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۱/۴۷۲ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۵۹۸۸-۱/۵۸۹۴ دلار معامله گردید.

مهمترین محرک بازارها در آغاز هفته گذشته، "ریسک گریزی" بود. از هفته گذشته، فشارهای نزولی که بر دلار آمریکا وارد شده بود کاسته شد و بدنبال اعلام آمارهای ضعیف و ناامید کننده در ایالات متحده (میزان سفارشات کالاهای بادوام، فروش مسکن موجود/نوساز)، معامله گران اقدام به کاهش پوزیشن های سرمایه گذاری در حوزه کالاها (Commodities) و دارایی های پرریسک نموده اند؛ طلا بار دیگر به نرخهای ۳ رقمی بازگشت (سقوط قیمت از نرخ ۱۰۲۰ دلار/اونس هفته گذشته به ۹۸۸ دلار/اونس در حال حاضر) و بهای نفت خام نیز پس از انتشار آمار افزایش موجودی ذخایر نفت و بنزین در ایالات متحده، بیش از ۸٪ نسبت به نرخ هفته ماقبل گذشته، کاهش یافت. لیره استرلینگ نیز در هفته گذشته تحت تأثیر ریسک گریزی حاکم بر بازارها روندی کاملاً نزولی داشت.



گروه بیست (G20) در نشست اخیر خود، برنامه سیاستگذاری قابل توجهی را به تصویب نرساند. هرچند در دستور کار این اجلاس، موضوع بررسی وضعیت پرداخت حقوق و پاداش روسای بانکها دیده می شد، اما به نظر می رسد، این موضوع تنها نادیده گرفتن موضوعات اصلی و در واقع اعمال رویکردی پوپولیستی است. در بیانیه پایانی این نشست، بار دیگر اعضای G20 متعهد به ادامه برنامه های محرک اقتصادی شدند که در نتیجه تا حدی، موجب کاهش نگرانی های بازار از احتمال خروج زود هنگام کشورها از سیاستهای انبساطی، گردید. همچنین به نظر می رسد، G20 این انعطاف را برای کشورهای عضو در نظر گرفته تا هر یک به صلاحدید خود اقدام به اتخاذ برنامه هایی برای خروج از سیاستهای انبساطی در ماههای آینده نمایند.

ب- بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحد، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و گروهی از متعامل ها (بانکها، موسسات ارائه کننده خدمات مالی شخصی¹ و بنگاههای مرتبط با اوراق بهادار²) مورد استفاده قرار می گیرد.

نرخ ریپو برای ششمین ماه پیاپی در سطح ۰/۵ درصد قرار دارد و مجموع اعتبار اختصاص یافته برای خرید دارایی های مالی بانکها و موسسات مالی به ارزش ۱۷۵ میلیارد پوند در حال اجرا است. با این حال اگر تحول چشمگیری در عرصه اقتصادی انگلیس رخ ندهد و بویژه سختی اعتبار کاهش نیابد به نظر می رسد BoE تا ماه دسامبر سال جاری نرخ بهره خود را کاهش دهد و یا اعتبار اختصاص یافته برای خرید دارایی های مالی را از مقدار کنونی فراتر برد.

¹ Building Societies

² Securities Firms

ج- اقتصاد داخلی

در حالی که انتظار میرفت تولید ناخالص داخلی انگلیس در سه ماهه دوم ۰/۸ درصد نسبت به سه ماهه اول کاهش یابد این شاخص کمتر میزان مورد انتظار کاهش یافت. بنابر گزارش مرکز آمارهای ملی انگلیس تولید ناخالص داخلی این کشور تنها ۰/۷ درصد کاهش یافته است. این کاهش در دوره سالانه ۵/۵ درصد می باشد که بیشترین میزان کاهش طی ۶۰ سال گذشته محسوب می گردد. بانک مرکزی انگلیس به همین دلیل برنامه خرید اوراق قرضه خود را به ۱۷۵ میلیارد پوند (۲۸۶ میلیارد دلار) افزایش داد. به احتمال زیاد اقتصاد شبه جزیره در سه ماه سوم باز هم رشد خواهد داشت اما رهایی کامل از رکود زودتر از سال ۲۰۱۲ نخواهد بود. به طور مثال مخارج سرمایه ای سه ماهه اول در دوره سالانه کاهش بسیار شدیدی داشت و ۱۵/۲ درصد کاهش یافت. مخارج مصرفی و سرمایه گذاری همچنان در حال کاهش هستند. سرمایه گذاری در بخش کسب و کار در حدود ۱۰/۴ درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری در سه ماهه دوم به بالاترین میزان طی ۱۴ سال گذشته رسیده و انتظار می رود روند افزایش بیکاری تا سال ۲۰۱۰ ادامه داشته باشد. چنین عواملی می توانند سرعت بهبود اقتصادی را کند نمایند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه
نرخ بیکاری (به درصد)	۲/۷	۲/۸	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۳/۶	۳/۵	۳/۷	۳/۷	۳/۷	۳/۷	۳/۷	۳/۷	۳/۷
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۱۶/۴	-۸/۸۷	-۶/۳	-۶/۵۹	-۶/۸۸	-۵/۴۰	-۵/۲۲	-۴/۴۸	-۳/۷۵	-۴/۸۰	-۳/۵۲	-۳/۴۸	-۳/۹۲	-۳/۹۲
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۳	-۱/۷	-۲/۵	-۲/۹	-۷/۶	-۸/۳۰	۲/۸۰	۰/۷۰	۰/۲۰	-۰/۲۰	۰/۵۰	۰/۵۰
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۴/۴	۴/۷	۵/۲	۴/۵	۴/۱	۳/۱	۳/۰	۳/۲۰	۲/۹۰	۲/۳۰	۲/۳۰	۱/۸۰	۱/۶۰	۱/۶۰
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	۲۰۰۸ سوم	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹						
	۰/۵	-۱/۸			-۴/۹			-۵/۶						

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۰/۳۴ درصد، کاهش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۹۹۱/۲۵-۱۰۰۷/۵۰ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نزدیک شدن دوره جشن ها در هند، نوسانات دلار و برخی از موارد دیگر قرار داشت. با نزدیک شدن فصل جشنها در هند، بسیاری از معامله گران انتظار افزایش تقاضا برای جواهرات طلا در روزهای آینده را داشتند. این امر به همراه افزایش قیمت نفت خام در بازارهای جهانی، موجب تقویت قیمت طلا در سه روز اول هفته گذشته شد. البته ترقی قیمت طلا در روزهای مذکور بسیار ناچیز بود. چون ترقی دلار در برابر یورو در دو روز اول هفته، ترس از افزایش قراضه طلا به بازار و حجم بالای مازاد حساب طلای سوداگران، مانعی در راه تقویت شدید قیمت

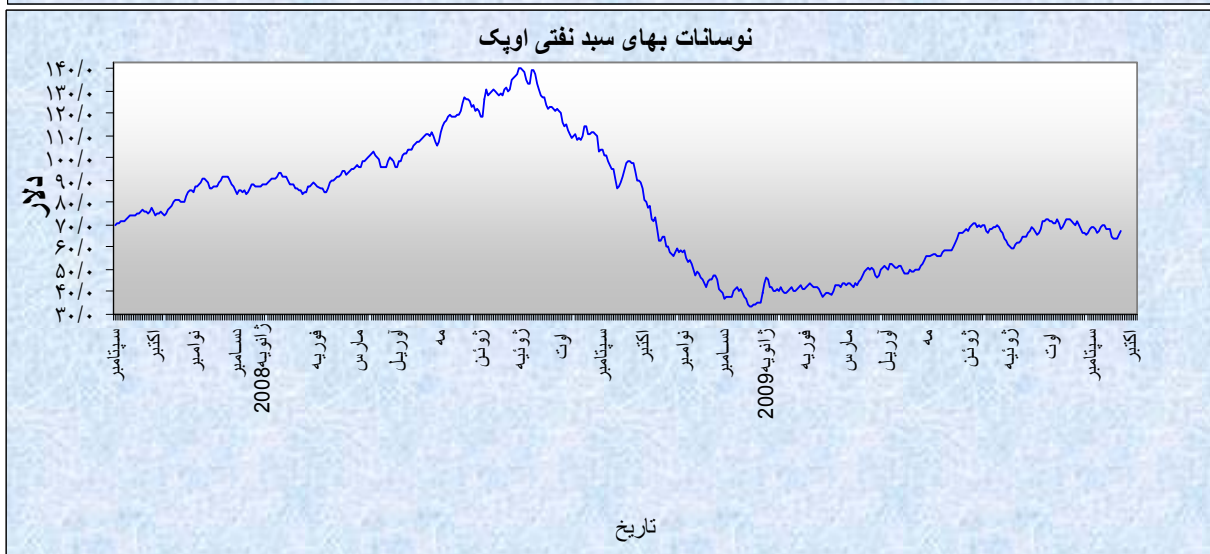
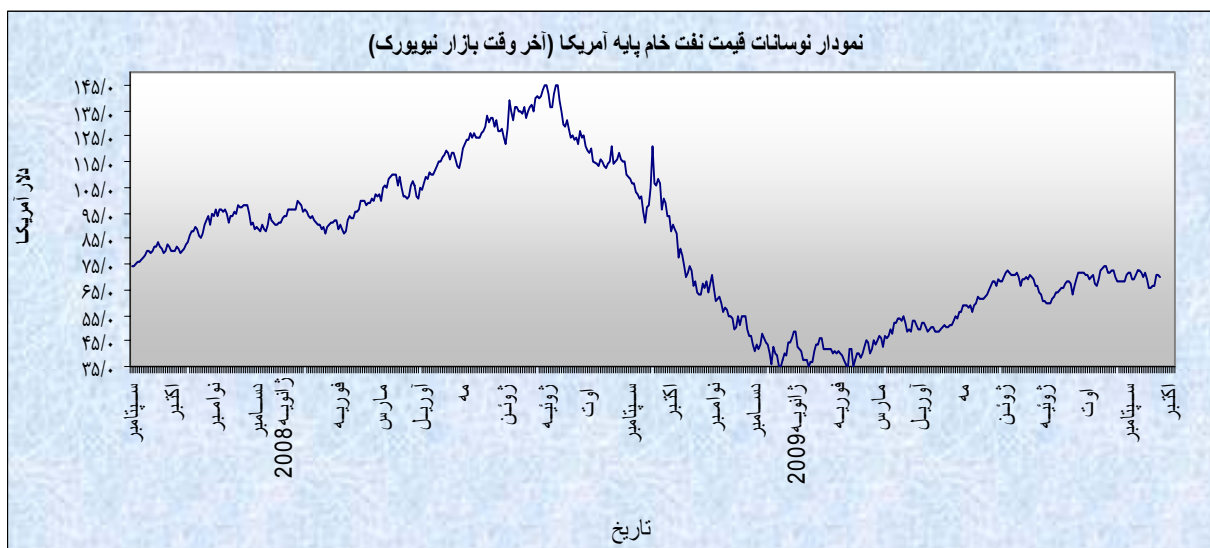


طلا بوجود آورده بود. در ماه جاری ترس از تضعیف موقعیت دلار به عنوان ذخایر بانک های مرکزی سبب تقویت شدید قیمت طلا گردید. بطوریکه در مقطعی از روز ۱۶ سپتامبر سال جاری قیمت هر اونس طلا به سطح بالاتر از ۱۰۲۰ دلار، رسید که با بالاترین سطح تاریخی آن در ماه مارس ۲۰۰۸ میلادی (هر اونس ۱۰۳۰/۸۰ دلار) فاصله چندانی نداشت. اما در روزهای بعدی قیمت هر اونس طلا به دلیل ترس از اثرات منفی ترقی قیمت طلا بر تقاضا، و افزایش عرضه قراضه طلا به بازار و در مواردی ترقی دلار، به هر اونس پایین تر از ۱۰۰۰ دلار رسید. در روز پنجشنبه ترقی دلار موجب کاهش قیمت طلا شد. در روز جمعه انتشار ارقام ضعیفتر از انتظار اشتغال ماه سپتامبر آمریکا موجب کاهش دلار و به تبع آن تقویت قیمت طلا گردید.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۰/۷۵ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار مذکور، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۷۰/۸۲-۶۶/۷۱ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه انجام برخی فعالیت های تجاری مربوط به تملک و ادغام شرکت ها (M&A) موجب ترقی شاخص های سهام در بورس وال استریت شد. همچنین آزمایشات موشکی ایران در



آستانه نشست این کشور با قدرت های غربی در مورد پرونده هسته ای ، موجی از نگرانی در بازار نفت بوجود آورد . بنابه دلایل مذکور بهای نفت در اولین روز هفته نزدیک ۱ درصد ترقی یافت . در روز سه شنبه گزارش منتشره ای حاکی از آن بود که شاخص اعتماد مصرف کننده آمریکا از ۵۴/۵ در ماه اوت به ۵۳/۱ در ماه سپتامبر کاهش یافته است . به همین دلیل بازار سهام با افت روبرو شد و در مقابل ، دلار در برابر اکثر ارزهای عمده تقویت گردید . در نتیجه این موارد ، قیمت نفت کاهش پیدا نمود . در روز چهارشنبه گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا از وضعیت موجودی انبار نفت و فراورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر شد :

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۰۹/۲۵ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۸/۴	۰/۸۳	۱۱/۴۳
نفت حرارتی و دیزل	۱۷۱/۱	۰/۱۸	۳۲/۹۴
بنزین	۲۱۱/۵	-۰/۷۵	۱۰/۶۲

براساس این گزارش ، موجودی انبار بنزین در هفته منتهی به ۲۵ سپتامبر نسبت به هفته ماقبل آن ۱/۶ میلیون بشکه کاهش پیدا کرد در حالیکه پیش بینی می شد ۱/۰ میلیون بشکه افزایش نشان دهد . همچنین طی مدت مذکور موجودی انبار فرآورده های میان تقطیر ۳۰۰ هزار بشکه کاهش داشت . از سوی دیگر ، در این روز خوش بینی نسبت به بهبود شرایط اقتصادی موجب شد که دلار به عنوان ارز مأمّن جذابیت زیادی نداشته باشد و لذا ارزش این ارز در برابر دیگر اسعار عمده کاهش نشان داد . در روز پنج شنبه نشست میان ایران و قدرت های غربی در مورد پرونده هسته ای برگزار گردید و بازار با نگرانی منتظر نتایج این نشست بود . از سوی دیگر گزارش روز قبل اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا که حاکی از افزایش تقاضا برای بنزین بود ، معامله گران را به خرید های سودجویانه این فراورده واداشت . مجموع این عوامل سبب افزایش قیمت نفت در روزهای چهارشنبه و پنج شنبه شد . در روز جمعه گزارش اشتغال آمریکا منتشر گردید که نشان می داد نرخ

بیکاری در این کشور به بالاترین سطح خود در ۲۶ سال گذشته رسیده است . انتشار این گزارش بسیاری از تحلیل گران را نسبت به امکان بهبود اقتصاد آمریکا دچار تردید و نگرانی نمود . در نتیجه بهای نفت در آخرین روز هفته کاهش یافت .

متوسط هفته	روزهای هفته					
	جمعه ۲ اکتبر	پنجشنبه ۱ اکتبر	چهارشنبه ۳۰ سپتامبر	سه شنبه ۲۹ سپتامبر	دوشنبه ۲۸ سپتامبر	عنوان
۶۸/۹۹	۶۹/۹۵	۷۰/۸۲	۷۰/۶۱	۶۶/۷۱	۶۶/۸۴	نفت برنت
۶۷/۴۷	۶۸/۰۷	۶۹/۱۹	۶۹/۰۷	۶۵/۴۹	۶۵/۵۴	نفت پایه آمریکا
۶۵/۳۹	-	۶۷/۷۰	۶۵/۵۵	۶۴/۲۵	۶۴/۰۷	نفت اوپک